

PRED ŽIVOTOM

BITI KRŠĆANIN ZNAČI SLIJEDITI KRISTA

Ne mali broj kršćana misli da »slijediti Krista« znači nešto što ih ne mora interesirati. Smatraju se promatračima jedne utakmice koju moraju igrati svećenici i redovnici, a oni da je prate prema prilikama: ili pljeskanjem ili zviždanjem. Misle, da su učinili svoju dužnost pokazujući krsni list kao dokumenat njihove pripadnosti Crkvi, i da se tu i tamo po koji put vide u crkvi.

To je svakako primitivno poimanje kršćanstva. Slijediti Krista nije za kršćanstvo nešto sporedno, nego nešto što sačinjava njegovu bit.

Slijediti Krista — zašto?

Svi oni koji nose kršćansko ime dužni su slijediti Krista. Zašto?

— Jer samo preko sjedinjenja s njegovom osobom možemo postići spasenje. On je božanski trs; odrezani od njega, korijen smo ili grana bez života i vrijednosti (usp. Iv 15, 1). Sakramenti Crkve omogućuju to sjedinjenje s Kristom: oni su sredstva da se postigne svrha, naše posvećenje.

— Jer se kršćanski život upriličuje Kristovom životu. Krist želi biti vidljiv

preko naših misli, govora i djelovanja. Mi možemo svjedočiti njegovu prisutnost opsluživanjem njegovih zapovijedi. Prema riječima Sv. pisma mi treba da »obučemo Isusa Krista« (Rim 13, 14) i da »idemo njegovim stopama« (1 Ptr 2, 21).

— Jer je Kristov primjer potreban kršćanskom životu. Krist je naš učitelj. On nas svojom riječi i primjerom poučava kako možemo i trebamo živjeti u Bogu. Slijedeći njegove smjernice i njegovom pomoću, možemo potpuno ostvariti našu osobnost i postići svrhu svoga života. »Tko ide za mnom neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života« (Iv 8, 12).

— Jer Krist jasno i bez dvoznačnosti zahtjeva: »Tko mi želi služiti neka me slijedi« (Iv 12, 26). »Tko ne uzme križ svoj i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik« (Lk 14, 27). »Dao sam vam primjer, da i vi činite tako kao što sam ja učinio vama«. (Iv 13, 15).

Tko makar samo površno čita Novi zavjet, opaža kakvom ozbiljnošću i odlučnošću Gospodin zahtjeva od svojih učenika dužnost da ga nasljeduju. Krist svakako nije bilo kakva osoba da se preko njegovih riječi može olako prijeći. On je Čovjek-Bog, pred kojim nije moguće ostati neutralan. »Tko nije sa mnom, protiv mene je« (Mt 12, 30).

Slijediti Krista dužnost je svakog kršćanina, kako Pape tako i tvorničkog rad-

nika, kako vjeroučitelja tako i vjeroučenika. »Ne nosimo uzalud »kršćansko« ime, ako nismo sljedbenici Krista« (Leon Veliki).

Slijediti Krista — što to znači?

Slijediti Krista znači prije svega biti solidni kršćani, potpuni ljudi u konkretnoj stvarnosti života, biti primjer za druge. Točnije rečeno, slijediti Krista znači:

— Vjerovati u Isusa Krista. Ono što Isus kao prvu stvar zahtjeva od učenika jest jasna i odlučna vjera u njega. »Tko vjeruje u Sina, ima život vječni, ali tko odbija da vjeruje u njega, neće vidjeti života...« (usp. Iv 3, 36). Slijediti Krista znači potpuno centrirati svoj život na BOGO-ČOVJEKA, imati povjerenja u njega, služiti mu, biti na njegovoj strani, pa i kad to zahtjeva žrtvu i odvažnost. Ovaj potpuni »da« za Krista uključuje s druge strane i potpuni »ne« svemu onome što je protiv Krista; »nitko, naime, ne može služiti dvojici gospodara« (Mt 6, 24).

— Ostati u intimnosti života s Kristom. Krštenjem smo povezani s Kristom u zajednicu nadnaravnog života. Samo neprijatelj Krista može se žaliti da mu je ta milost bila oduzeta u ranom djetinjstvu. Kršćanin dostojan toga imena poštivat će i hraniti to životno jedinstvo kao najveće dobro, izbjegavajući i nadvladavajući eventualne teškoće koje taj život uključuje. On će pojačati život milosti primanjem sakramenata i snage svijesti da Krist živi u njemu.

— Održavati susret s Kristom. Učenik koji ljubi svoga Gospodina i Učitelja, ne pozdravlja ga samo tu i tamo, već traži gotovo svakodnevni susret s njime. On želi s njime govoriti i još bolje ga upoznati, ali ne dakako bez riječi Božje i bez molitve. Bez dijaloga nema ni prijateljstva ni zajedništva života.

— Uzeti Krista kao uzor. To ne znači da učenici moraju mehanički kopirati svoga učitelja. Krist ne želi marionete nego želi uvesti slobodne ljude u puni razvoj njihova ljudskog dostojanstva. Zato svoj život moramo nadahnjivati na Kristovim osjećajima, normama i kriterijima koje nam je ponudio. »Imajte u sebi iste osjećaje kakvi bijahu u Isusa Krista« (Fil 2, 5). To traži da se odričemo svoga egoiz-

ma i zaniječemo sebe« (Mt 16, 24).

— Suradivati u Kristovu poslanju. Krist poziva svoje učenike ne samo na osobno posvećenje, nego i na službu spašenja ljudi. Oni moraju biti »sol zemlje i svjetlo svijeta« (Mt 5, 13). Svojim riječima i dobrim djelima moraju navijestiti Krista i produbiti njegovo kraljevstvo. Ne svjedočanstvom zapisanim na papiru, nego konkretno življenim svjedočanstvom koje nas čini kršćanima.

— Ne bježati od križa. Kršćanstvo nije neko osiguravajuće društvo protiv incidenata, bolesti, niti komitet za urešavanje svadbenih svečanosti i pogreba. Zajedništvo života nosi sobom i zajedništvo uloge (usp. Iv 15, 20). Ali mi znamo da križ nije posljednja riječ u kršćanstvu. Mi ga prepoznamo i potvrđujemo kao ispunjenje ovozemaljskog života našeg Gospodina i Učitelja, kao nužnu točku u prijelazu prema kršćanstvu.

— Sudjelovati u Kristovoj proslavi. Krist ne očekuje od svojih učenika neki pretjerani fanatizam u trpljenju. On poznaje muku svakog čovjeka prema životu i vječnoj sreći. On može i hoće dati tu sreću svojim vjernicima u mjeri koja prelazi naše pojmovanje; jer »Gdje sam ja, ondje će biti i moj sluga. Ako mi tko služi, Otac moj počastit će ga« (Iv 12, 26). »Pobjedniku ću dati da sjedi sa mnom na mom prijestolju« (Apokl. 3, 21).

Nasljedovanje Krista ne traži ni određenu dob, ni posebnu profesiju, niti neki posebni temperamenat, nego samo sposobnost oduševljenja za veličinu Kristove ljubavi. U čitavom nizu svetaca koji su na herojski način slijedili Krista nalazimo kraljeve i radnike, mlade i odrasle, mirne i teške karaktere. Svaki od njih nasljedovao je Krista na svoj vlastiti način. Krist i vama upućuje svoj poziv. Hoćete li go poslušati ili odbiti?

Slijediti Krista — ali kako?

Svakodnevni život nudi mnoge praktične prilike za nasljedovanje Krista.

— Govorite s Isusom! Recite mu da mu se divite, da je vaša intimna želja približiti se njemu, postati boljima i ne odijeliti se od njega nikada. U svakodnevnom čitanju Biblije upitajte ga: »Gospo-

dine, što hoćeš da činimo?» (Dj 9, 6). Zamolite ga za njegovu pomoć, jer sami ste previše plašljivi i neodlučni da ga slijedite. Kada molite budite iskreni, poštenu!

— Stavite se uvijek na njegovu stranu, kada ste u kući, u školi, na poslu, među prijateljima kada se povede razgovor o religioznim pitanjima i problemima; kada se radi o odlukama privatnog i javnog života. To zahtjeva smirenost i odvažnost. Tko je naime, otvoren za Krista i različit od mase, prihvaća rizik da bude odbijen od svijeta. Ali to baš daje priliku da se pokaže koliko si spreman žrtvovati se za nj.

— Budite glasnici Krista među ljudima. Mnogi ne poznaju Krista, ne čitaju Bibliju, ne idu u crkvu, ali susrećući vas mogu se s njime susresti. Vašim ponašanjem, stilom, mentalitetom, iskrenošću i vjernošću, radošću i ljubavlju navješćujete njegovu otkupljujuću prisutnost. Jeste li svjesni svoje kršćanske odgovornosti?

Ponudite se Kristu na službu. Nikakav ljudski respekt ne može vam zabraniti da služite Kristu i njegovoj Crkvi: pomažući u vjerskim funkcijama, propagirajući dobru štampu u apostolatu bratske ljubavi. Vi služite Kristu ako pozivate i potičete svoje kolege i kolegice da dođu na misu, da sudjeluju u raznim duhovnim susretima. Hoćete li se udaljiti od Krista ako vas on možda pozove na savršeniju službu u njemu posvećenom svećeničkom i redovničkom životu?

— Nijedan dan bez dobrog djela. Slijediti Krista ne znači samo izbjegavati zlo, nego rasti u dobru. Vjera treba postati aktivna preko ljubavi (usp. Gal 5, 6). Kršćanska ljubav nije sentimentalizam, nego volja pokrenuta od Duha Svetoga da se radi za dobro blišnjega.

Nije nužno da akcije budu herojske niti da se pojavljuju u novinama. Suprotno tome život je sačinjen od malih stvari, tako i kršćanski život. Mala pažnja, solidarna pomoć, dobra riječ. To se svugdje može činiti, kako u kući, tako i izvan nje. Pogotovo u bolnici! Ljubav koja služi u naše je vrijeme postala rijetko viđena. Krist vas poziva da popravite svoju deficitarnu bilancu.

— Bez pristupanja sakramentima nemoguće je živjeti kršćanski. Euharistija nije sakrament za savršene. Ona je dana za svakidašnji život kao izvor nadnaravne energije. Krist nam je dao sakrament pomirenja da se preko njega obnavljamo u vjernosti Bogu, da svoju vjernost možemo efikasno svjedočiti. Tko želi Krista ozbiljno slijediti potreban mu je izvor sakramentalnih milosti.

Nemojte misliti da nasljedovanje Krista premašuje vaše snage. Niste sami. Krist je s vama. On može i ono što mi sami po sebi ne možemo.

Razmišljajte

— Znadete li točno na što ste se obvezali krsnim obećanjima?

— Što vas najviše dira u Kristovoj osobi?

— Što vas pogotovo udaljuje od Krista?

— Što činite kada se u vašoj prisutnosti zlo govori o Kristu i Crkvi?

— Kako stojite s čitanjem Biblije i životom molitve?

— Poznajete li značajnije osobe koje su se u našem vremenu posebno posvetile Kristu?

— Koji sveci su vam najviše simpatični?

— Zašto se u Djelima apostolskim svi kršćani nazivaju »svetima«?

* * *

KRŠĆANIN I NJEGOVO POIMANJE SVIJETA

Primjer mase ima snažnu moć atrakcije. Ako želite učvrstiti svoju osobnost kao mladi vjernici katolici, trebate kod sebe i kod drugih voditi računa o sadržaju i višoj vrijednosti vašeg poimanja kršćanskog života.

Sadržaj kršćanskog pogleda na svijet

Kršćanski pogled bitno je određen od Isusa Krista, Sina Božjega, koji dođe na svijet da nama ljudima objavi put, istinu i život (usp. Iv 14, 6).

Stoga naš kršćanski pogled na svijet nije samo jedno otkriće misli ili ljudskih želja koje ne odgovaraju istini. On je prije svega istinski pogled na svijet koji odgovara stvarnosti, koji stvara vrijedan rad u svijetu i životu.

— Bog je dominantna stvarnost u našem pogledu na svijet.

Mi vjerujemo i znamo, da povrh ovog svijeta ne stoji neka neosobna snaga, već živi i vječni Bog Otac. On je Stvoritelj, Gospodin, Voditelj i Sudac svijeta.

On je stavio u materiju snage razvoja i u prirodu zakone reda, koje ljudski genij treba spoznati sve do dna i vrednovati.

— U stvaranju svijeta čovjek zauzima prvo mjesto.

Svako ljudsko biće posjeduje, zahvaljujući njegovim intelektualnim sposobnostima dostojanstvo slobodne osobnosti i sličnosti s Bogom. Svako ljudsko biće počašćeno je od Krista i pozvano da bude dijete Božje. Zbog toga u kolektivnom životu ljudi vrijedi kao vrhovna norma respekt, poštovanje prema drugima, i ljubav prema bližnjemu.

Za nas kršćane poimanje ljudskog dostojanstva nije neka prazna fraza koja se slaže s ropstvom čovjeka. Prema našem poimanju svijeta, ljudsko dostojanstvo zahtjeva priznanje ne samo od strane onih koji su nam slični, nego i od strane države i ekonomskih organizacija.

Čovjek može potvrditi ono svoje izvanredno dostojanstvo samo ako se znađe razumno uključiti u red stvaranja, ne kao nenadmašivo biće, nego kao stvorenje koje ima svoje dužnosti prema Bogu.

— Vremenita dobra dana su nama ljudima kao dar i kao zadatak.

Kršćansko poimanje svijeta nije niti strano niti neprijateljsko prema svijetu. Baš suprotno, kršćanin cijeni zemaljska dobra. On voli svijet i život. On je svjestan svog položaja upravljanja u svijetu, poznaje svoje društvene obveze prema ljudima i dužnosti služenja Bogu. On podupire vrednote koje ljudsku egzistenciju čine sretnom. Kršćanin bez nesigurnosti poznaje i ljestvicu vrednota: duša i duh nadvladavaju materiju.

— Ljudski život poprima značenje u odnosu prema Bogu.

Nasuprot neugodnoj manjkavosti izlaznih puteva egzistencijalista i nasuprot turobnih ideja materijalista, kršćanin promatra život kao nešto što je usmjereno vječnoj sreći u Bogu. Ovaj cilj povezan je sa zadatkom koji nam je povjeren u ovom životu da ostvarimo Božji plan u nama i u svijetu. Svakako i kršćanin se susreće s tamnim točkama ljudske egzistencije: grijehom, trpljenjem, strahom i smrću. Ali on ipak zna da nije potpuno napušten, sam, nego se osjeća zaštićen ljubavlju svemogućeg Oca, zajedništvom s Kristom i zajednicom Božjega naroda.

— Kraj svih zemaljskih stvari nije raspršenje i smrt, nego život, obnova.

Prema kršćanskom poimanju neće biti samo duša ona koja će živjeti nakon smrti. Cijeli čovjek s tijelom i dušom bit će na kraju vremena uveden u novi vječni život.

Bog neće povesti u uništenje niti vidljivi materijalni svijet, nego će ga obnoviti u sjaj vječnosti. Na svršetku svijeta neće biti pobjede neprijateljskih sila protiv Boga, nego Božje gospodstvo s njegovim slavnim kraljevstvom.

Superiornost kršćanskog poimanja svijeta

Poimanje svijeta bez Boga je ograničeno, jednostrano i irealno. Samo kršćanska vjera prihvaća unutaraju naravnu i nadnaravnu stvarnost materije i duha, Boga i svijeta. Samo ona daje siguran odgovor na velika pitanja o tijeku života, njegove svrhe i njegovih ciljeva.

— Mi kršćani ne gledamo na svijet samo našim malenim mozgom nego i svjetlom božanske objave. Tako naš pogled postizava širinu i jasnoću.

— Mi kršćani ne gradimo svoj život na teorijama i nesigurnim hipotezama, nego na sigurnom temelju: Isusu Kristu Sinu Božjemu koji je postao čovjekom. »Njemu je dana sva vlast na nebu i na zemlji« (Mt 28, 18).

— Mi kršćani, u našem poimanju svijeta imamo mjesta za sva dobra koja čine da se živi dostojnim životom: kao ljubav i radost, slobodu i red, osobnost i zajedništvo, tehniku i napredak.

— Tako možemo reći da Bog sudjeluje s nama; tj. On je sudionik u svem djelovanju njegova stvaranja. Mi od svoga rada stvaramo molitvu ako ga ostvarujemo u zajedništvu s Bogom i ispravnom nakanom, tj. u ime Božje.

— Krist je radio i tako počastio i blagoslovio i naš rad. Sv. Josip, koji je morao misliti na njegovo uzdržavanje i odgoj, zaštitnik je kršćanskih radnika. Blagdan kršćanskog rada slavi se prvog svibnja.

Blagoslov rada

— Dobar rad daje ekonomsku sigurnost. Tko radi stvara temelj života za sebe i za svoju obitelj. Tko ne radi postaje teret drugima i čovjek bez karaktera. Lijenčina ne samo da nije cijenjen od drugih, nego čak ponizuje svoje osobno dostojanstvo. Zato za čovjeka koji je svjestan svojih dužnosti i obaveza besposličarenje predstavlja veliku nevolju.

— Dobar rad uzdiže svijest vlastite vrijednosti. Istina je, da je rad zbog izvornog grijeha postao tvrd i težak: »U znoju lica svoga zarađivat ćeš kruh svoj« (Post. 3, 19). Ali upravo zbog toga možemo staviti u iskušenje našu radnu sposobnost pred Bogom i pred nama samima. Napredak u radu i ispunjenje vlastitih dužnosti donose radost, zadovoljstvo, zakoniti ponos.

— Dobar rad koristi svima. Mi smo međuovisni jedni od drugih. Nitko ne može potpuno ostvariti sebe i razviti se bez suradnje drugih.

Proizvodi svakog rada dijele se svemu narodu. Samo od suradnje u industriji i trgovini, rudnicima i tvornicama rađaju se ova čudesa tehnike i organizacije na koje smo i zbog kojih smo mi suvremeni ljudi toliko ponosni.

Razmišljajte

— Koliko ruku je uposljeno da nam pripremi kruh koji donosimo na stol i odnosimo na posao?

— Koliko ruku treba raditi da se izradi jedna vesta ili par cipela?

— Kome služi moj rad?

— Zašto rad ujedinjuje ljude?

Rad je put koji vodi k Bogu

— Preko ljubavi bližnjega:

Ne radimo samo za novac. Za jednog mladića ili djevojku treba biti važno da se svaki radni potez baš ne mora naplatiti. Kako bi inače mogao postati otac koji mora sve učiniti za svoju djecu ili jedna majka koja iz ljubavi zaboravlja na sebe da bi se potpuno žrtvovala za svoju obitelj? Ono što rade sestre i bolničarke u bolnicama, staračkim domovima, sirotištima ne može se platiti nikakvim novcem.

— Preko posviješćivanja:

Mi rad uzimamo ozbiljno, jer smo i mi uzeti ozbiljno. Poštuje se radnika kojemu se može povjeriti, koji nema potrebe za kontrolom, koji se predstavlja pošten i velikodušan, koji ne iskorištava druge u korist sebe.

Tvoje pojmovanje rada

— Mi ne služimo mašini, nego mašina mora služiti nama.

— Ne živimo samo zato da radimo, nego radimo zato da živimo.

— Radimo ne samo zato da zarađujemo, nego i da služimo.

Pravi radnik je dakle onaj:

— koji je vjeran i savjestan,

— koji je točan i ustrajan,

— koji je sposoban i pošten,

— koji je uljudan i spreman.

Autentični kršćanin uvijek je primjeren radnik!

* * *

SVAKO ZANIMANJE IMA SVOJE DOSTOJANSTVO

Civilizacija je toliko zakomplicirala naš život da možemo govoriti o 150.000 vrsta različitih zanimanja u svijetu. Perspektivi i propaganda s čarobnim fotografijama nastoje publicirati najrazličitije profesije, jer mnoga zanimanja danas su malo tražena, a druga naprotiv, postala su moda.

Među tolikim mogućim profesijama i vi mislite izabrati neku određenu. Što vas tome vodi? Kakvo pojmovanje ste usvojili u svojim aktivnostima ili drugim mo-

— Mi kršćani ne ostajemo dezorijentirani i izbačeni iz ravnoteže pred tamnim silama života kao što su trpljenje, grijeh, smrt. S nama je Krist, koji može reći: »Ne bojte se; Ja sam Prvi i Posljednji i Živi; bio sam mrtav, ali sada živim iz stoljeća u stoljeće i čuvam ključeve smrti i podzemlja« (usp. Apokl. 1, 17 ..).

— Mi kršćani imamo prema životu vedar stav, jer znamo, da povrhu ovog života stoji dobri i svemogući Otac, koji prema svojim planovima usmjeruje sve događaje svijeta na put spasenja. Polazeći od ove vizije i snagom naše vjere možemo biti akteri svoga života.

Vjera u raspravljanju

Kako to da kršćansko poimanje svijeta usprkos sigurnosti, istini i nadmoćnosti, nije poimanje mase?

Jedan od osnovnih motiva je taj, što površne ljude-mase više ne interesira istina života nego komoditet. Kršćansko pak poimanje svijeta nije komodno. »Doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrave nauke, nego će prema svojim strastima sebi nagomilati učitelje da im škaklju uši, te će odvratiti uši od istine, a okrenut će se bajkama« (2Tim 4, 3 ..).

Drugi motiv stoji u nama kršćanima: Ako naše poimanje svijeta treba pobijediti na efikasan način, ono mora imati snagu koja dolazi od svjedočanstva života. Svaki pojedini kršćanin je suodgovoran za kristijanizaciju svijeta. Život kršćana jedina je Biblija koju još hoće čitati oni koji ostaju daleko od Crkve.

Razmišljajte

— Je li kršćanstvo možda zakazalo?

— Nije li tragično da mi kršćani posjedujemo istinu, ali je ne prakticiramo u životu? Koje mogućnosti imamo na raspolaganju za svjedočanstvo vjere?

— Koje je tvoje poimanje svijeta? Živiš li bez Boga, protiv Boga ili s Bogom?

* * *

LAŽNO I ISPRAVNO POJMOVANJE RADA

Svakako ste se već pokatkad pitali: Zašto se moram »mučiti«? Ne bi li život

mogao biti puno ljepši bez rada? Među svojim prijateljima čujete različita mišljenja o tom pitanju, jer mnogi ne znaju dati radu njegovo pravo značenje.

Pogrešna pojmovanja rada

Mnogi kažu:

— Rad je samo jedna muka kojom se zarađuje novac. Radna sposobnost je samo neka vrst robe koja se prodaje onome tko više nudi. Neki su čak toliko izvan situacije da pred spekulacijama svake vrste pribjegavaju nedopuštenim potхватima i pogodbama. Njima je samo važna što veća zarada i što deblja isplativa vrećica. U takvom pojmovanju, rad je samo instrumenat da se mogućnosti uživanja života učine što lakšim.

— Rad je nužno zlo, koje se podnosi bez interesa i bez radosti. Za one koji tako misle samo je jedan glupi način življenja, kojemu se čovjek podlaže protiv svoje volje. Takvo stanje bezvoljnosti prema Bogu i svijetu čini rad jednim prokletstvom. Zbog toga se kad god je to moguće izmiče s posla ne gledajući na to koliko to ide na štetu drugih.

Mnogi su u tome čak i »specijalisti«: kako što kasnije započeti, pobjeći što prije, te za svaku malenkost tražiti bolovanje da bi vrijeme koje pripada radu iskoristili za druge ciljeve.

Takvo pojmovanje ostavljamo onima koji su iz svoga rada isključili svaku mogućnost prisutnosti Božje. Mi kršćani ne radimo tako, jer znamo da nad radom sja božansko svjetlo.

Ljudsko djelovanje treba biti suradnja s božanskim stvaranjem

— Bog je od vječnosti stalno u akciji. Sva tako divna stvorenja himan su hvale njegovu trajnom djelovanju.

— Čovjek svojim radom može sudjelovati u krajnjem razvoju i organizaciji svijeta. Bog je čovjeku dao sposobnost da prodre u najdublje tajne prirode i da svojim stvaralačkim duhom izvlači bogatstva, da ih izrađuje i preoblikuje. Tako čovjek ostvaruje plan Božji i postaje suradnik u velikom planu stvaranja.

gućim specijalizacijama kojima idete u susret?

Profesija je Božji poziv

Bog je stvorio i pretpostavke koje vas usmjeruju u tom smislu:

— Sposobnosti i fizičke i duhovne sklonosti, na primjer: talenat za tehniku, zanat, jezike, umjetnost.

— Roditelji, odgojitelji i stručnjaci mogu vam savjetovati i oduševljavati vas za neko zanimanje.

— Posebne situacije života, na primjer: odluka da se naslijedi oca ili majku u njihovu solidnom zvanju; tek otvoren neki ekonomski sektor u mjestu boravka, itd, mogu biti odlučujući u izboru.

Neke aktivnosti ili izbori profesija uvjetovane su izvanjskim izborima i situacijama, kad na pr. neka djevojka ostane prisiljena da nakon smrti majke preuzme njenu ulogu u obitelji, ili pak da se brine o bolesnim roditeljima. Tu je moguće izdržati samo ako se u tom poslu vidi poziv Božji. Kao što djelovanje Božje Providnosti za nas zauvijek ostaje tajna tako i sve ono što nas vodi određenom zanimanju ostaje za nas tajna. Treba moliti Gospodina za milost izbora prikladnog zanimanja: »Sve je u Božjim rukama«.

Ali tko jednom jasno spozna da je izabrao pogrešno zanimanje, treba smći hrabrosti da ga promijeni. U krivo izabranoj profesiji može se samo polovično raditi, bez zadovoljstva, a može pokvariti i cijeli život.

Pred Bogom nijedan rad nije beznačajan

Svaka profesija ima svoju vrijednost i svoju ljepotu. Prema sposobnostima i interesima, netko je pozvan na manualni rad, a drugi na intelektualni. Oba su nužna i teška.

Bog te ne pita što radiš, nego kakvom vjernošću i savješću izvodiš svoje zadatke.

Zapažanja

Tko s visoka gleda prema dolje i promatra druge, ograničen je čovjek. Taj nije razumio da svaka profesija ima svoje

dostojanstvo. Tko zavidi drugima na položaju i stalnom usponu postaje lako bunтовan i nepravedan.

Klasna borba je:

— antikršćanska, jer je vođena mržnjom. Krist sam bijaše radnik i borio se za pravdu svih, ali nije bio ispunjen mržnjom;

— nadvladana, jer specijalizirani radnik danas više zarađuje od mnogih službenika ili funkcionara. Osim toga, radnici danas preko svojih profesionalnih organizacija i sindikata imaju mogućnost da efektivno vrednuju svoja prava.

Svako zanimanje zahtjeva odgovornost

Kultura i civilizacija mogu se razvijati samo ako svi svim snagama surađuju da ostvare veliki plan Božji. Marljiv i savjestan rad nužan je i zbog toga da se osigura egzistencija dostojna čovjeka i opravdano razumsko blagostanje.

Zato pravo pojmovanje zanimanja zahtjeva:

— da se trudimo oko temeljne formacije i trajnog posuvremenjenja;

— da se bude korektan prema poslodavcima;

— da se rad dobro izvodi, da bude od koristi;

— da odgaja za respekt, poštovanje i pomoć prema kolegama na radu;

— da se bude zadovoljan svojim zanimanjem i da se ne obeščašćuje vlastiti položaj.

Opasnosti zanimanja

Naš moderni život omogućuje nam mnoge olakšice, ali skriva u sebi i velike opasnosti, koje nas uvode u nelake zadatke:

— Opasnosti od radosti rada. Raditi uvijek isti posao vodi osobnost u dosadu. Zavist, nepravedan tretman, trajne psovke i proklinjanja, kampanjske mržnje stvaraju radnu klimu nemogućom, besciljnom. Ukoliko je jedan zanatlija u stanju da ide protiv struje, morat će se braniti, jer on nema samo dužnosti nego i prava.

— Opasnosti za čistoću običaja i vjere. U većini poduzeća postoje ljudi koji su opčinjeni nemoralnim razgovorima i ateisti. Kako se postaviti prema tome? Ako nema nikoga koji bi vam bio voljan pomoći, obratiti se kakvom dobrom drugu, ili svojim roditeljima, predpostavljajući ili radničkom savjetu, da se izvjesne situacije mogu prevladati ili izbjeći.

— Opasnosti za poštenje i iskrenost. Nerad, krađe, uskraćivanje pri izdavanju robe, podmićivanje, loše izrade, itd. sve će to jednog dana biti očito...

Žene radnici

Ideal jedne prave žene jest i ostaje u budućnosti onaj da bude majka i ognjište obitelji. Tu ona nalazi naravnu svrhu svoga života. Ali otkada su ratovi i mašine promijenile situaciju, velik broj žena morao je i sve više mora slijediti i neko zanimanje izvan obitelji.

Razumljivi motivi

— Mnoge obitelji izgubivši oca, izgubile su i izdržavanje, tako da žena mora zarađivati.

— Mnoge žene moraju raditi, jer primanja muža nisu dostatna.

Egoistični motivi

— Ne voli se više rad u domaćinstvu. Želi se biti nešto više. Želi se ekonomska neovisnost o mužu. Pojavljuju se i posebne težnje u stilu života.

Profesionalna aktivnost žene izvan obitelji, bez stvarne potrebe, nedostatak je odgovornosti, jer ne trpi samo muž, nego i djeca, vodstvo kuće.

Radnica je danas partner čovjeku s jednakim pravima. Može biti korisna svojoj sredini i biti zadovoljna. To posebno vrijedi za profesije koje odgovaraju njezinoj naravi, kao na pr. bolničarka, odgojiteljica, katehista, učiteljica, profesorica, itd.

Razmišljajte

Kako biste mogli nadvladati opasnosti i teškoće svoje profesije?

Ako svakodnevno pristupaš radu s vjrom i izvodiš ga vjerno i pošteno i za tebe će vrijediti Kristove riječi:

»Dobro, slugo dobri i vjerni, jer si bio vjeran u malom, nad mnogim ću te postaviti: uđi u radost Gospodara svoga« (Mt 25, 21).

* * *

TKO SE ZAUSTAVLJA ZARĐA

Život danas mnogo više traži od ljudi nego nekad u prošlosti. Budući da se posvuda novosti gotovo vratolomnom brzinom isprepliću, nitko se ne može zaustaviti na onome što je postigao. Pažljiv čovjek se posuvremenjuje. Koliko veća je naša sposobnost, toliko širi su nam horizonti znanja, toliko više imat ćemo i uspjeha.

Za svakog mudrog čovjeka vrijedi ova izreka:

S učenjem se nikad ne svršava!

— Tko odustaje učiti zaostaje.

— Tko se ne usavršava, odumire; tko se zaustavlja zarđa;

— Tko ne zna ništa postaje zavidan onima koji su sposobniji i koji bolje uspijevaju.

Kršćanstvo nema ništa zajedničko sa zaostalošću, nazadkom. Krist u prisposobi o talentima zahtjeva najbolji mogući način korištenja naših sklonosti i sposobnosti, a za lijenčine ima teške riječi (vidi: Mt 25, 14—30). Koliko iskustva i sposobnosti posjedujemo, nikad ne znamo dovoljno.

Profesionalna formacija

Zanatske i profesionalne škole pružaju temelj formacije. Potvrde i kvalifikacije su važne za vašu karijeru. Proširujte svoja saznanja u školama za specijalizaciju ili posebnim tečajevima. Koristite dobro svoje vrijeme, jer imate mogućnosti da se domognete dobrih položaja i profesija.

Opća kultura

Tehnika i ekonomski razvoj proizveli su specijalistu. Mnogo je tražen i potreban, ali može postati jednostran ako svojoj specijalizaciji ne pridoda određeni stupanj opće kulture. Kome se gleda s druge strane horizonta svojih profesionalnih spoznaja otvaraju mu se mnoge mogućnosti i stvarnosti ovog svijeta. Uviđa i pojedinosti i time pridobiva zrelu sposobnost prosuđivanja. Tehnika, glazba, geografija, politički i društveni problemi široka su i interesantna područja znanja i sačinjavaju dio kompletne formacije.

Bilo bi veoma porazno ako bi se učinila anketa, da se potvrdi, da možda 30% ljudi ne posjeduje nikakvu knjigu. Opća kultura promiče shvaćanje, razumijevanje za karakteristike drugih, pročišćuje sudove i čuva od olakog vjerovanja.

Religiozna formacija

Iskustvo pokazuje da mnogi odrasli imaju vjersko znanje ili informaciju jednog učenika osnovne škole. Upravo je nevjerojatno kako bijedno pojmovanje imaju mnogi o Bogu, Kristu, nebu, paklu, anđelima, đavlu, milosti, grijehu, Crkvi. Mnogima nedostaje svako poznavanje povijesti kršćanstva, kojoj dugujemo na pr. svu našu kulturu i veliki dio naše civilizacije. Taj nedostatak informacija stavlja u opasnost vjeru prema riječima Friedrieha G. Webera:

»Najprije dođe indiferentno, zatim sumnja, zatim opozicija, pa mržnja i ruganje.

Malo znanosti vodi đavlu,
Mnogo znanosti vodi k Bogu«.

VJERSKA INFORMACIJA NE MOŽE BITI NEJASNA NITI SAMO PRETPOSTAVKA

Kako možemo nastaviti našu religioznu formaciju?

— Čitanjem Biblije. Ona je najčitanija knjiga svijeta, jer u njoj nam govori Bog.

— Propovijedanjem i religioznim predavanjima. Nemojte reći: znamo ono što se tamo govori. Riječ Božja koja se ovdje naviješta vrijedi više nego sva mudrost ovoga svijeta.

— Duhovnim obnovama i vježbama. One nas posviješćuju da časovi koje darujemo Bogu sačinjavaju princip boljeg života. Mladi koji su već sudjelovali u takvim susretima svjedoče da su im to bili najljepši dani koje su proživjeli.

— Čitanjem dobrih knjiga. Mladi su često prožeti mišljenjem da sve ono što se odnosi na vjeru jest dosadno i stvar starih. No, to nije istina, jer u najdubljim dubinama duše Bog nas zanima više od svega drugog.

Odgoj osjećaja

Nastaje jednim ispravnim i razumskim poštovanjem prema sebi i autentičnom ljubavlju prema bližnjemu.

Naše vladanje u pogledima, razgovorima, naše ponašanje, stil hoda i oblačenja gotovo uvijek su odraz unutrašnjeg čovjeka. Od svega ovog može se poći ako je čovjek gospodar sebe samoga.

— Odgoj srca nikad nije svršena stvar, nego se postizava tek na kraju jednog dugog rada nad samim sobom. Mladi obično skrivaju svoje osjećaje pred drugima. I namjerno se pokazuju grubo i arogantni. Kad do te pojave dođe u tzv. razvojnjoj fazi, onda je to još oprostivo. Ponašanje i odgoj nisu pitanje »sreće«, već se moraju naučiti ustrajnim vježbanjem i iskustvima. Čovjek koji je iznutra dobro formiran, izgrađen, nalazi posvuda otvorena vrata i rado je viđen. Tko se, međutim, ne zna ponašati uljudno, okarakteriziran je kao neodgojen čovjek.

— Odgojen čovjek je otvoren, odlučan i uslužan: nikad neće kompromitirati druge nego će lako s diskrecijom prijeći preko njihovih ljudskih slabosti. Ne upliće se i ne miješa u stvari koje ga se ne tiču. Zna da se odgoj i poštovanje ne sastoje u lijepim frazama, nego da su izražaj izgrađenog karaktera.

Za vaš život

— Nemojte postati jednostrani specijalisti.

— Niti oni koji se prave da »znaju sve«!

— Izgradnja osobnosti nije samo problem spoznaje nego i problem izgradnje karaktera.

— Izgrađenost osobe najveća je sigurnost pred svim protivštinama i zlim sudbinama.

Bolje poznavanje sebe i drugih nudi bolje mogućnosti za ostvarenje sretnijeg života, ali i veću odgovornost pred Bogom.

ŠTO RADITI U SLOBODNO VRIJEME?

Svatko — ukoliko voli školu i posao — očekuje časove svog slobodnog vremena.

Imamo potrebu za slobodnim vremenom

Naš ritam života nužno zahtijeva promjenu od zaposlenosti do odmora, od rada do predaha. Tako ubrzani ritam života našeg vremena nužno nas stavlja pred potrebu da nađemo sebi slobodno vrijeme više nego nekad. Za mnoge san, da na kraju tjedna idu na slobodni vikend, postao je stvarnost. No tu nam se postavlja jedna poteškoća, koja je postala ozbiljan problem.

Što raditi s tim slobodnim vremenom?

Mnogi ne znaju što da učine:

— Sjede u zadimljenim gostionicama i barovima.

— Trče za djevojkama ili očekuju prijatelje da krenu u avanturu.

— Kruže sa svojim istomišljenicima ili klapom i stvaraju buku.

— Voze se s motociklima i automobilima neviđenim brzinama bez posebnog cilja.

— Posjećuju bezbrojna kina s lascivnim filmovima . . .

— Cijelu nedjelju trče za provodima i zabavama, a u ponedjeljak su mrtvi od umora.

Slobodno vrijeme je u redu života dano od Boga. Jednog dana morat ćemo i na to računati.

— Slobodno vrijeme je za rasterećenje i odmor ili predah od rada. Dok čovjek mora raditi mora privatni život staviti u drugi plan. Radni ritam i strojevi podlažu nas svojim zakonima. Stavljaju nas u stanje trajne napetosti. Slobodno vrijeme je pak naše vrijeme u kojem možemo biti svoji i raditi ono što mi osobno imamo u planu i što nam se sviđa. Sve do potpunog mirovanja koje ima svoje značenje, da pribavimo nove snage.

— Slobodno je vrijeme nadoknada, kompenzacija. Obično profesija od nas zahtijeva trajnu monotonu i uvijek istu aktivnost: sjedenja, stajanja, šutnje, itd. A često se radi i u nezdravim ambijentima. Slobodno pak vrijeme traži ravnotežu: odmor, mirovanje ili smiren rad, život posvećen obitelji, prijateljima; u blagdane i praznike pak putovanja, sport, planinarenje, itd.

— Slobodno je vrijeme vrijeme integracije. Mi imamo sklonosti kojima se profesionalno ne možemo posvetiti. Osjećamo prisutne tendencije koje se za vrijeme rada moraju potisnuti.

U vašem slobodnom vremenu možete se baviti sportom, čitanjem, razbibrigom ili kakvim posebnim hobbijem koji ima svoje posebno značenje u rasonodi. Pomaže nam provesti slobodno vrijeme s određenom svrhom, uvodi nas u područje upotpunjavanja znanja, koje bi inače ostalo nepoznato i nudi nam radosne trenutke.

— Slobodno je vrijeme vrijeme razmišljanja. Moderni pristup radu, ritam rada strojeva i svakojaka buka ne dopuštaju vrijeme za razmišljanje: tutnjanje u tvornici, gužva na cestama, buka u zraku, zvukovi radio i televizijskih prijenosa. Mnogi za inat traže baš buku i stvaraju je oko sebe, jer se boje šutnje. Ako u toku slobodnog vremena nađete priliku za čitanje kakve dobre knjige, ili za pos-

jet crkvi na misu, uvidjet ćete da samo u Bogu postoji pravi mir i počinak.

Tko programira slobodno vrijeme za mlade?

Mnogi povjeravaju svoje slobodno vrijeme slučaju. Ali ozbiljan mladić ili djevojka ne daje se zarobiti izborima koje mu nude suvremene rasonodne prilike: on izabire sam!

Kino

Vrši snažan utjecaj na mlade. Ulazi se u svijet raznolikih napetosti koje ih mogu izbaciti iz ravnoteže. Dobri filmovi otvaraju nas stranom svijetu i prošlim vremenima, ali i događajima i dramama suvremenog života koji mogu biti poticaj za jedno objektivnije osmišljenje života.

Loši filmovi su obično izhitrena, vulgarna, lažna i komercijalna tvorevina. Mogu nam dobro predstaviti kao zlo i zlo kao dobro. Loši filmovi izobličuju ukus, razgrađuju karakter i zatvaraju vrata koja vode milosnom i kreposnom životu, tj. Bogu.

Zbog čega se mladi najčešće odlučuju da idu u kino?

— Zbog naslova filma. Zbog toga se filmski proizvođači trude da stvaraju sve senzacionalnije i pikantne naslove.

— Zbog publiciteta. Zbog toga se pojavljuju u novinama, reklamama, plakatima »super-muškarci« i »super-žene« da pokrenu neupućenu javnost.

— Zbog neposrednosti u komuniciranju: fascinantni likovi iz filmova moraju se pojaviti pred očima svakog tko ulazi u kino i stvoriti reakciju: to je film koji moram vidjeti.

— Zbog očekivanja da se vidi ono što obični svakodnevni život ne može ponuditi: ostvarenje snova iz nekog stranog svijeta, avanture, kaubojska puškaranja i ratne strave svake vrste.

Za vaš život

Nije potrebno da se trči baš u svako kino bez nekog izbora. Treba svratiti pa-

žnju na kritičko gledanje filma. Treba znati prosuditi što je u kojem filmu pozitivno a što negativno, što može pomoći izgradnji moje osobnosti, a što joj opet može štetiti. Kritičke osvrte na filmove možemo naći u revijalnoj štampi kako religioznog tako i nereligioznog pristupa. Pritom treba imati na umu tzv. klasifikacije koje se odnose na sadržaj odnosno poruku filma.

1. Pozitivan film ili film bez izrazitih negativnih elemenata mogu gledati svi slojevi društva: i djeca i odrasli. No ovdje treba razlikovati i filmove koji su posebno namijenjeni za djecu a posebno za odrasle.

2. Film koji zbog predstavke nekog posebnog argumenta ili situacije zahtijeva sposobnost razumijevanja i tumačenja likova koje pojedini glumci predstavljaju, te moralnu i kulturnu spremnost gledalaca. To je obično film namjenjen odrasloj publici, podrazumijevajući ne »odrasle« po godinama već odrasle po postignutoj mentalnoj, moralnoj i kulturnoj zrelosti, kakva se traži u normalnim uvjetima svakidašnjeg života, a kakvu djeca još ne posjeduju.

3. Film koji je s obzirom na moral diskutabilan i dvojben, tj. film u kojem se isprepliću pozitivni, negativni i sumnjivi elementi s obzirom na interpretaciju morala. Takav film zahtijeva od gledalaca svjesnu i odgovornu sposobnost prosuđivanja, te kritičkog i moralnog vrednovanja. No, to prosuđivanje i vrednovanje može varirati već prema ambijentima, intelektualnoj ili duhovnoj formaciji, te raznolikošću dobi.

4. Film koji je i po sadržaju, i po scenama i interpretaciji direktno usmjeren na obezvređivanje i izrugivanje kršćanskih vrednota, u biti je štetan i opasan. Ovamo spadaju filmovi koji se ne odnose samo na tzv. seksualnu problematiku vezanu uz šestu zapovijed, nego i svi oni koji se suprotstavljaju kršćanskom shvaćanju ljubavi, braka, obitelji, koji propagiraju nasilje, agnosticizam, otuđenje, hedonistički pogled na život.

Kršćanin će gledati konstruktivne filmove. A prema negativnim pristupima zauzet će objektivnan i kritički stav.

VAŠA NEDJELJA

Koliko vam Bog znači u životu pokazuje se u nedjeljnom vladanju. Za mnoge nedjelja je samo dan u koji se spava ili putuje, zabavlja ili bavi sportom.

Što bi nedjelja morala biti za tebe?

Dan Gospodnji

Bog je naš Gospodin i za službu njemu određen je na poseban način jedan dan u tjednu. On je zapovijedio na Sinaju: »Sjeti se da svetkuješ dan subotnji!«

U Starom zavjetu subota je bila dan Gospodnji. U Novom zavjetu međutim, to je nedjelja. U nedjelju je, naime, Krist uskrsnuo!

U nedjelju Duh Sveti sišao je na apostole. U nedjelju su svrstani gotovo svi blagdani koje je Crkva odredila.

Kako od nedjelje stvaramo dan Gospodnji?

— Pokazujući javno da smo kršćani polaskom u crkvu.

— Sudjelujući sa svećenikom u slavljenju svete Mise i dajući hvalu Bogu prema Kristovim riječima: »Ovo činite meni na spomen«!

— Slušajući riječ Božju izraženu u čitanjima, pogotovo Evandjelju i homiliji.

— Hraneći se kruhom života.

Kad tvoje mjesto u crkvi ostaje prazno

— Ne mariš za čast Božju i svoj život milosti. Između 168 tjednih sati ne pronalazi se malo vremena da se posveti Gospodinu kojemu dugujemo sve. Čineći tako pokazujemo se nezahvalni i nesavjesni, jer se ponašamo kao da nam je sve ostalo važnije od Boga.

— Isključuješ se iz one zajednice koja iz nedjelje u nedjelju pred oltarom sačinjava narod Božji. Nalaziš se izvan kada milost Kristove žrtve na križu obogaćuje svu zajednicu sabranu i posvećuje rad budućeg tjedna. Ne sudjelovanjem na nedjeljnoj misi osiromašuješ svoj život milosti i blagoslova Božjeg.

Pobožno i osobno sudjelovanje na euharistijskom slavlju u nedjeljne dane i blagdane obvezuje nas u savjesti.

Samo teški razlozi mogu nas u tome spriječiti: bolest, duže putovanje, neizbježni poslovi u službi zajednice i ljubavi prema bližnjemu. U sumnjama tražite savjet svećenika.

Za misu u nedjelju i blagdane ne postoji nikakva alternativa. Nije naime, valjana misa koja se prati s radio ili televizijskog prijenosa. Misu ne može nadoknaditi nikakva druga religiozna ceremonija.

Dan odmora i obiteljske intimnosti

Čovjek nije stroj. Ima dušu koja samo u Bogu nalazi mir i tijelo koje ima potrebu za odmorom. Po volji Božjoj nedjelja ima služiti za štovanje Boga i dobro ljudi. Božja zapovijed kaže: »Šest dana radi i obavljaj sve svoje poslove, a sedmoga je dana dan počinka posvećen Jahvi, Bogu tvome. Tada nikakva posla nemoj raditi...« (Iz 20, 9).

Upravo za suvremene ljude ovaj je dan na poseban način važan. Više nego u prošlim vremenima, jer su tijelo i duh više zarobljavani i ispunjeni monotonim radom i vječitom žurbom. Zato moramo barem jedan dan u tjednu posvetiti fizičkom i duševnom odmoru. Ali toga nema ako se nedjelja provodi u ludoj trci za zabavama, u buci prometa i nekontroliranim »radostima«. Na taj način nedjeljno i blagdansko vrijeme samo produžuje ono tjedno — radno. Tako dan Gospodnji postaje više nazadak nego li napredak. U noći koja prethodi nedjelji ili blagdanu događaju se najvećim dijelom zla djela, a u nedjelju događa se najviše saobraćajnih nesreća.

Dan radosti i počinka

Po naravi svaki se čovjek veseli nedjelji i blagdanu.

— jer prestaju svakodnevne teške obveze;

— jer se ne mora ići na posao ili u školu;

— jer se stvara blagdansko raspoloženje;

— jer se obitelj može naći kompletna na okupu.

Članovi obitelji imaju priliku da zajedno idu u crkvu, na izlet, na igru, ili slušati glazbu. Već sama okolnost da su svi tamo zajedno razvija obiteljski osjećaj i blagdansku radost.

Božjoj zapovijedi da se šest dana radi a sedmi odmara, odgovara naš ritam života. Gdje taj red nije bio poštivan moralo se naknadno priznati da je ipak najprimjereniji. Tako ne bi trebalo nedjelju kao sedmi dan pretvoriti u motorizirani dan, jer raspršuje jedinstvo obitelji, degradira čovjeka u njegovu najizvornijem smislu.

Čast je kršćanstva da je uvijek branilo nedjelju i time osiguravalo ritmu života redoviti put počinka.

Težak fizički i umni rad, koji nije apsolutno nužno potreban, uperen je protiv naravi nedjeljnog i blagdanskog dana. Tako nedjelja ne bi mogla biti dan počinka i olakšanja, a još manje dan Gospodnji.

Blagdanski je rad uvijek loš posao. Šteti zdravlju, ometa počinak drugih i skandalizira druge. Jedna starinska poslovica na temelju iskustva kaže: »Ono što nedjelja donosi, ponedjeljak gubi«.

Razmišljajte

— Koji su to poslovi koji se u nedjelju moraju izbjegavati?

— Zašto je nedjelja više od običnog blagdanskog vikenda?

— Zašto je potrebno slušati Božju riječ?

— Iz kojih razloga može netko biti odsutan od nedjeljne mise?

Kakva je tvoja nedjelja
takav će ti biti i dan smrti!

Put koji te vodi k Misi
isti je onaj koji ti otvara vrata neba!

* * *

Za Došašće

JEDAN OD ONIH KOJI GA PRIHVATIŠE

Prijedlog za istraživačku molitvu mladih (12—15 godina) koji iščekivahu i prihvatit će Mesiju.

Prijedlog koji vam nudimo, možete ostvariti u tri etape:

1. Susret s osobnošću, u atmosferi molitve i uz pomoć audioviziva.

Ovaj molitveni susret — za koji vam predlažemo orijentacionu skicu — sačinjava:

— čitanje tekstova iz Biblije

— uvode u odgovarajuće didaskalije

— ilustracije s dijapozitivima ili fotogovorom ili posterima prikladno osvijetljenima

— kasete sa snimljenim tumačenjima božićnog sadržaja.

U prvu nedjelju Došašća može se učiniti susret s osobom Ivana Krstitelja, Isusova preteče.

Za blagdan Bezgrešne ili u drugu nedjelju Došašća može se pripremiti susret s Marijom, Majkom Isusovom.

2. Na kraju susreta predlaže se da se svaki mladić ili djevojka zauzme tokom narednog tjedna da istraži:

— druge biblijske tekstove koji upotpunjuju prikazani profil osobnosti

— druge dijapozitive ili slike izrezane iz revija, umjetničke reprodukcije te fotose iz mjesta gdje je prikazana osoba živjela.

— pjesme ili moderne prozne isječke iz tekstova koji mogu upriličiti prikazanu osobnost i približiti je našim danima.

3. U treću nedjelju Došašća učini se izbor prikupljenog materijala, pomoću kojeg se zajedničkim dogovorom može ostvariti suradnja svih u grupi:

a) Izložba s božićnim motivima, koja se može prikazati ostalim župljanima za Božić ili blagdan Triju Kraljeva;

b) Ili »molitveno bdijenje« uoči Božića ili Blagdana Bogojavljenja, na koje može biti pozvana sva župna zajednica ili pak

Televizija

Postigla je veliki uspjeh. Prodrla je u sve slojeve naroda i vrši snažan utjecaj na formaciju osobnosti suvremenog čovjeka. Dosta je samo pritisnuti dugme i eto ti vijesti, informacija, događaja, rekreacije, zabave. Mnogi je gledaju bez ikakvog kriterija o vrijednosti programa. Tko je promatra bez kritičkog izbora programa, oslabljuje mu sposobnost mišljenja, prosuđivanja, koči obiteljski razgovor, ne poslužuje se njenim prednostima u pospješivanju profesionalnog života.

Radio

Jednako je izvrsno sredstvo, ukoliko se zna njime korisno poslužiti, za izgradnju i rast osobnosti. Radio aparat ne bi smio postati instrument buke, kako to obično biva na plažama, šetnjama po tihim krajolicima. Ne bismo smjeli dopustiti da slušamo emisije koje govore protiv vjere i kršćanskih običaja. I tu se treba kritički postaviti u vrednovanju.

Tisak

Informira kontinuirano i brzo o aktualnim događajima, opisujući ih ilustrirajući riječima i fotografijama. Ima nepojmiv, trajan i efikasan utjecaj na ljude.

Ne postoje novine ili revija koje bi bile »neutralne« ili »neovisne«. Već u izboru i izradi pojedinih vijesti, još više u naslovima i karakteristikama članaka objavljuje se duh i misao redakcije. To zahtijeva kritički stav kod čitaoca. Ne valja čitati novine koje se otvoreno bave pisanjem svakojakih skandala.

Pogotovo mi kao kršćani moramo zauzeti kritički stav prema onim novinama i revijama koje se nabacuju neprijateljskim napisima protiv Crkve i religije.

Lektira

Dobre knjige i odgojne periodične publikacije za mlade vaši su najbolji prijatelji. One odgajaju, poučavaju, pomažu vam da izadete iz »svakidašnjice« i da zaboravite na brige i neugodnosti. Roma-

ni i romančići ili krimići svake vrste obično nam lažno predstavljaju stvarnost, smatra se tzv. pretparačka »roba« koja je mnoge već povela na pogrešan put. Ovdje bi se mogla primijeniti izreka: »Kaži mi što čitaš pa ću ti reći tko si.«

Kazalište i umjetnost

Mogu ponuditi veoma vrijedno životno iskustvo i solidno obogaćenje. Možda se tu još ne možete olako snaći, ali je potrebno potruditi se ući malo pomalo u dubinu i ljepotu stvaralaštva naših pjesnika, glazbenika i umjetnika. Treba i tu naučiti dijeliti odnosno razlikovati pravu umjetnost od dekadentne. Nije potrebno da svoje stambene prostorije ispunite svakojakim predmetima lošeg ukusa. Vaš stambeni prostor pokazuje kolika je vaša osobna vrijednost i u tom pogledu.

Glazba u obitelji

Tipičan fenomen našeg vremena jest činjenica da ima uvijek sve manje onih koji se privatno bave muzikom kod kuće. Mnogi bi mogli biti sposobni glazbenici, ali im je komotnije otvoriti radio, televiziju ili staviti ploču na gramofon nego da se sami bave glazbom. Tko svira koji instrument lakše će se uputiti u shvaćanje svijeta glazbe. On daje radost sebi i drugima i tako ispunjava slobodno vrijeme.

Razmišljajte

— Koje knjige i novine čitate? Poznate li dobra izdanja, knjige i revije?

— Koji vas je film najviše impresionirao i zašto?

— Nemojte čitati članke nemoralnog sadržaja i revije s lascivnim slikama, niti ih dajte drugima.

— Ako vam se koja emisija svidjela ili ne, dovoljno je da napišete poštansku karticu i to dadete do znanja organizatorima.

* * *

samo oni koji pohađaju vjeronauk ili pak roditelji dotičnih mladih koji su to pripremili.

Ovdje predlažemo jedan općeniti nacrt za molitveni susret sa jednom od najznačajnijih osobnosti Adventa: Ivanom Krstiteljem.

Ivan Krstitelj preteča Isusov

Što je potrebno pripremiti za susret?

- prikladan i prihvatljiv ambijent
- jednog ili više čitača s Biblijom
- Veliku i lijepu umjetničku reprodukciju Ivana Krstitelja, postavljenu na dobro vidljivom i osvjetljenom mjestu.

— gramofon s pločama ili magnetofon s kasetama božićnih pjesama

— projektor za filmine ili dijapozitive s odgovarajućim audiovizivima i foto-govorom.

Temeljni stavovi za vrijeme samog slavlja:

- za vrijeme šitanja i tumačenja, svi sjede;
- za vrijeme pjevanja ili molitve, svi stoje.

Za ulaz: odgovarajuća adventska pjesma. Ulazi se u procesiji na svoja mjesta!

Uvod: Svećenik ili kateheta ukratko objasni značenje i svrhu slavlja:

Želimo se zajedno pripremiti na dolazak Isusov. Ne samo da se podsjetimo njegova povijesnog dolaska, nego da taj dolazak koji se neprestano obnavlja i događa u našem životu, zaista dubinski i doživljajno proslavimo. U ovom slavlju želimo su susresti sa jednom od najznačajnijih osobnosti koje su iščekivale i prihvatile Mesiju: s Ivanom Krstiteljem, te pokušati njegove osjećaje i stavove učiniti svojim.

Tumač: Ivan, sin Zaharije i Elizabete, bio je posljednji prorok Starog zavjeta i prvi Novog zavjeta, izabran od Boga da objavi svijetu radosnu vijest spasenja, da je kraljevstvo Božje već tu među nama u osobi Mesije.

(Glazba koja se čuje iz daljine za vrijeme koje se prikazuju dijapozitivi ili čitaju biblijski tekstovi).

Dijapozitivi o životu Ivana Krstitelja (uvodne slike)...

Čitač: Lk 3, 1—6

Pjesma: (prema vlastitom izboru — adventska)

Tumač: Poslušajmo što nam Ivan govori o sebi (glazba kao gore i ostalo...)

Dijapozitivi: Ivan koji krsti...

Čitač: Iv 1, 19—27

Pjesma: (prema izboru)

Tumač: A sada pak poslušajmo što Isus govori o Ivanu, o onome koji mu je pripravio put u srcima ljudi.

Dijapozitivi: nastavak Ivanova života (nekoliko slika).

Čitač: Lk 7, 24—30

Kratka homilija ili nagovor katehete:

— Preko prikazivanja osobnosti Ivana Krstitelja nastoji se aplicirati Božju riječ na život mladih koji prisustvuju slavlju.

— Može se uspostaviti razgovor s mladima: pitati ih, što misle o Ivanu Krstitelju, što ih se najviše dojmilo u Ivanovoj osobnosti i što im se čini najaktualnijim. Psalam 146: Iza svake strofe pročitane od katehete ili kojeg od mladih, svi mole:

Dodi i spasi nas, Gospodine, Isuse!

— Jahve potlačenima vraća pravicu, gladnima kruha daje.

Jahve oslobađa sužnje.

— Jahve slijepcima oči otvara.

Jahve uspravlja prignute,

Jahve ljubi pravedne.

Jahve štiti tuđince.

— Jahve će kraljevati dovijeka,

tvoj Bog, Sione, od koljena do koljena.

Dijapozitivi ili fotogovor: (prikaz kojeg od suvremenih proroka: na pr. Martin Luther King, Majka Terezija)

Čitač ili tumač: »Posljednji od proroka, Ivan Krstitelj, pozivao je Judejce na pomirenje, pokoru, navještao je približavanje kraljevstva nebeskog, propovijedao je skori dolazak Mesijin, korio je grešnike koji su dolazili k njemu i uranjao ih je u vodu rijeke Jordana, da to izvanjsko pranje označava unutarnje očišćenje...

Ovaj magnetski pustinjač, samac, kritik uživanja kao stoik, pojavljuje se u očima krštenika posljednjom nadom raspršenog naroda.

Tijelo iscrpljeno od sunca i pustinje, duša izmučena od želje za Kraljevstvom, on je navjestitelj... preteča onoga koji ima doći...

Žalosna sudbina svih preteča: koji znaju ali neće vidjeti; koji će doći na obale Jordana, ali neće uživati obećanu zemlju; koji će pripremiti put onome koji ide iza njih, ali će proći ispred; koji pripremaju troni neće na nj sjesti; sluge gospodara kojeg često ne vide u lice...! Ja sam

glas koji viče: pripremite put Gospodinu« (Giovanni Papini, Povijest Kristova).

Završna pjesma: (prema izboru)

Za upotpunjenje istraživanja profila Ivana preteče, poželjno je razviti dijalog s mladima o tome: što su rekli o njemu:

— Njegov otac Zaharija (Lk 1, 76)

— Isus (Lk 7, 26.27.28)

— Ivan evanđelista (Iv 1, 6—8)

— Ivan Krstitelj o sebi (Iv 1, 23; 16; 3, 29).